

HANGYA

A „Hangya“ központ üzenete!

Tisztelt szövetkezeti Tagtársak!

A mai áldatlan nehéz időkben könnyörtelen harcban állanak szemben a jónak és a gonosznak a szellemei, küzdenek egymás ellen a becsület és a becsületenség, az erkölcs és az erkölcstelenység, a szeretet és a gyűlölködés, a munkás békének és a háborus haszonhajhászásnak az emberei. Allandó csatát viv ma széles Európában — de az egész világon — a fehér és a feketelelkűség.

Sajnos, a feketelelkűek hadserege a hosszantartó háboru véres kosztján nagyon meghízott, megerősödött és a fehérlelkűségnek nehéz küzdelme van.

A szövetkezeti eszmének, az összetartás, együttes munka, az emberszeretet és megbecsülés, egymás tisztelete és közös támogatása eszméjének is csapatosan állnak elő ellenségei, nyílt hadba szállnak minden községben, minden faluban azokkal, akik a szövetkezett nép élén állanak, hadat üzennek a szövetkezetnek, ócsárolják, gyanusítják, haszontalannak, sikertelennek mondják a szövetkezet működését. Kiválasztanak a nép fiaiból nagyhangú, lekötelezett és ígéretekkel elhalmozott embereket, leginkább szövetkezeti tagokat, hogy állandóan fületekbe harsogják: „Minek a szövetkezet?“ „Mi hasznotok van a szövetkezetből?“ „Ma-holnap megbukik a szövetkezet.“ „Meheküljön mindenki a szövetkezetből.“ „A szatócsnál minden van, a szövetkezetben semmi sincs.“ „A szatócs hitelez, a szövetkezet nem.“ „A szövetkezeti vezetők nem megbízhatók, azok csak azért fáradnak minden elismerés nélkül, mert külön hasznot huznak a szövetkezetből.“

Igy beszélnek hozzátok, ezeket izengetik nektek és minden szavuk egy bomba, amely arra van szánva, hogy a ti becsületes, könnyen hívő lelketekben felrobbanjon és megbontsa erős soraitokat, szövetkezeteket, amelyben egymás védelmére, kis községetek jövő fejlődése és boldogulása érdekében összefogózkodtatok és szövetkeztetek a lelkiismeretlen kiuzsorázás ellen. Meg akarják bontani frontotokat, amely mögött családaitok és gyermekeitek jövő boldogulását védelmezték. Csalóka ígéreteket szórnak felétek, hitelek nyújtásával fonják és fűzik magukhoz tagtársaitokat, bizalmatlanságot és gyanusításokat sugdosnak

fületekbe, vagy izengetnek nektek szövetkezeti vezetőitekről, meg akarják bontani a bizalmat, a megértést, a szövetkezeti békét, hogy egymással kerüljete harcba, hogy a viszálykodás és veszedés verje fel a szövetkezeti munka templomának békés, imádságos csendjét.

Szeretett Tagtársaink! Rettenetes sokan vannak a szövetkezeti eszme ellenségei. Ők érzik és tudják, hogy ha a mai nehéz időkben, amikor a becsületes munka úgy meggyöngült, amikor a dolgozó gazdaember keres a legkevesebbet, amikor a régi, háboruelőtti becsület alig tudja a maga kenyérét megszerezni — ha most nem buktatják meg a szövetkezetet, a szeretet és a becsületes munka várát, a községben egyedüli támaszát és fedezékét az elszegényedett gazdának, akkor nekik kell bukniok, nekik kell ennek a mérhetetlen háborus tengernek iszapos, bűnös feneketlenségébe előbb-utóbb lemerülniök. Oh nem a ti érdeketekben, nem a ti boldogulásotok szolgálatában támadják ők a szövetkezeteket és akarnak titeket a szövetkezettől megszabadítani és a szövetkezetből kimenteni. A saját feneketlen zsebüknek szól a nóta, amit a ti fületekbe muzsikálnak és muzsikáltatnak.

Szövetkezeti tagtársak!

Dugjátok be fületekbe a szövetkezet rosszakaróinak és felbízott ellenségeinek csábítgatásai, szidalmi és hamis érvelései elől. *Legyetek mindenkor tisztában azzal, hogy aki összetartozásunknak, szövetkezésünknek és közös együttes szövetkezeti munkánknak, a gazdák becsületes összefogózkodásának haszontalanságáról, sikertelenségéről, hiábavalóságáról beszél, az a falu népe ellen, jövő boldogulásunk, gazdasági jólétünk, tömörülésünk és szervezkedésünk ellen harcol, tehát a legfőbb jó ellen, amire ti törekedtek.*

Tudjátok meg, hogy a szövetkezet a községben — még ha boltja üres is — egy kiáltó szó, mely a tisztességes munkára, összetartásra, együttes törekvésre, egymás érdekeinek szeretetére és megbecsülésére mindig emlékeztet és figyelmeztet benneteket, valahányszor elmentek előtte. De amíg a szövetkezetnek csak a puszta neve is él községetekben, addig ne féljete, mert senkise nem mer nektek uzsoraárakat szabni, mert fél, hogy a szövetkezetbe tömörülve elűzitek és tönkreteszitek őt. Szövetkezeti bolt nélkül azonban ugyan hogy védekeznétek? —

Busásan meg kellene fizetnetek könnyelműségteket, hogy szövetkezeteket nem becsültétek meg és ellenségeire hallgattatok. A szövetkezet kényszeríti az összes szatócsokat, hogy olcsón áruljanak. Ha nem volna szövetkezet, 3—4-en megégyezve olyan magas árakat szabnának a gazdáknak, amelyet csak lehetne. Aki nek nem tetszik, az bemehet 20—30 kilométerre a városba, ellophatja az egész napját, elkoptathatja a csizmatálpot, meghajthatja az állatait, ott hagyhatja a sürgős mezei munkáját, ha akar vásárolni. Amíg azonban a szövetkezetnek csak a neve is él, olcsón iparkodnak árulni, nehogy a gazda egészen a szövetkezethez pártoljon. És hány százast takarít így meg évenként minden gazdának a szövetkezet, még azoknak is, akik nem tagjai a szövetkezetnek!

Becsüljétek és szeressétek tehát szövetkezeteket és ha panaszotok van ellene, ne ellenségeiteknek panaszoljátok, hanem magatokra vessetek. Ha a szövetkezeti boltban nincs elég áru, ez azért van, mert a szövetkezet üzletész tőkéje hitelekben van künn a tagoknál, vagy azért, mert nem jegyeztetek elegendő értékű üzletészt. Ti vagytok a szövetkezet, amit őt üzletészekben elhelyeztek és befizettek, az a tiétek, ne sajnáljátok tehát fölös kis összegeiteket az üzlet megnagyobbítására a szövetkezeti üzletészbe fektetni. Kis pénzzel nem lehet ma sok árut vásárolni, mint hajdanában. Mástól se várjátok, hogy ő segítsen a szövetkezeteken, ma mindenki saját magán is nehezen tud segíteni. Magatoknak saját erőtökből, magatokért kell dolgoznotok és a szövetkezeteknek a szükséges erőt rendelkezésre bocsátanotok. Nem 10—20 lei az, amit üzletészekbe kell fektetni, hanem a házi szükségleteknek megfelelő nagyobb összeg. A szövetkezet egy kis takaré, az üzletészekbe fektetett összegek évenként biztos kamatozásuak és a „Hangya“ ellenőrzése alatt vannak, a szövetkezet vagyonának gyarapodásával külön hasznot és gyarapodást jelentenek az üzletész tulajdonosának.

Mindent várni a szövetkezettől csak úgy lehetséges, ha működéséhez erőt és támogatást adtok. Magatoknak építetek fel az intézményt, ne viskót építetek tehát, hanem egészséges hajlékot, amelyik mindnyájatokat képes befogadni. Ha a szövetkezet gyöngé, az a ti gyöngeségeket mutatja, a ti erőtok, a ti önma-

gatokért való áldozatkészségetek, a ti bizalmatok és tőkétetek hiányzik belőle, ezt pedig senki más, csak ti adhatjátok meg saját szövetkezeteteknek.

Tömörüljétek saját védelmetekre tagtársak a szövetkezet körül. Nehéz idők jöttek, öntetek nagyobb erőt szövetkezetetekbe is, hogy sikerrel harcoljon értetek. A régi üzletész tőkét meg kell háromszorozni, a szövetkezet is háromszorosan fog visszafizetni nektek. Mindenki, csak magatokkal szemben ne legyetek szűkmarkuak.

Dolgozni, fáradni, áldozatot hozni, tenni a szövetkezetért, ez a ti érdeketek, mert összetartásra, sorsotok önálló intézésére, testvéri együttműködésre, gazdátársaitok vagyoni és erkölcsi javának állandó munkálására nevel és azért épült. Szeressétek a szövetkezetet, mert a ti gyermeketek és meglátjátok, ha a szeretet és gondos kezek ápolása alatt nő fel, mily hatalmas, erős támaszotokká fejlődik. Megtanít titeket és segíteni fog arra, hogy a munka minden más ágában is próbáljátok meg a szövetkezést, az összefogódzást, az egymás támogatását. A szövetkezet csak boldogulást, csak jót hozhat nektek, rosszat semmit és soha! Csak akarnotok kell! Csak ránk, szövetkezeti vezérekre és vezetőkre kell hallgatnotok és cselekednetek.

Most van és jövőben lesz igazán szükségetek a szövetkezésre. Minden más országban hangyaszorgalommal dolgozik a nép szövetkezetek alakításán, ti sem maradhattok el és ott, ahol még gazdátársaitoknak nincs szövetkezete, mondjátok meg nekik, hogy a földből kaparják elő, mert a gazdaember szövetkezés nélkül mind szegényebb sorba kerül és el kell bukjék a gazdasági küzdelemben.

Őszinte szívvvel és ésszel szólunk hozzátok tagtársaink, hányjátok jól meg biztató szavainkat, szervezzétek és erősítsétek szövetkezeteket. Munkátokban minden erejével vezetni és irányítani fog a Hangya központ, de nektek kell cselekednetek, nektek önmagatokért tennetek.

Ezeket üzenjük nektek!

Isten áldása legyen szövetkezése-
teken!

Felhívás italmérési ügyben.

Különböző pénzügyigazgatóságok területén működő szövetkezetek csaknem egy időben jelentették, hogy az 50853—1920. számú pénzügyi rendelet alapján *italmérési engedélyüket* tekintet nélkül arra, hogy azok korlátozottak, vagy korlátlanok voltak és hogy minő helyiségben gyakorolták, az illetékes pénzügyigazgatóságok megvonták. Minthogy ezen végzések ellen 15 napon belül kell felelővel élni és ezen felelővéseknél törvényes időben való beadása szövetkezetekre nézve igen sokszor létkérdés, mert az italmérési engedély forgalmuknak és jövedelmüknek fokozásához jelen-

tény tényezőként mutatkozik, szükségesnek tartjuk figyelmükbe ajánlani, hogy a jogorvoslat elkészítése és beadása iránt kellő időben tegyék meg a lépéseket.

Ügyészi osztályunk által azoknak a szövetkezeteknek, amelyek hozzánk fordulnak tanácsért, készséggel készítjük el az indokolt felelővéseket. Szükséges azonban, hogy a pénzügyigazgatóságtól érkező végzést *azonnal beküldjék központunkhoz* és egyidejűleg a következő adatokat közöljék velünk: 1. Milyen számú az italmérési engedély és milyen természetű (korlátolt, vagy korlátlan)? 2. Saját üzlethelyiségében gyakorolja a szövetkezet az engedélyt, vagy külön helyiségben? 3. Saját házában, vagy bérházban van ezen helyiség? 4. A községtől bérel-e az italmérési engedélyt s ha igen, az épület, melyben azt gyakorolja, a község tulajdona-e, vagy sem?

Azoknak a szövetkezeteknek, melyek kellő időben fordulnak hozzánk, olyképpen küldjük meg kész felelővéseket, hogy azokat aláírva törvényes időben módjuk legyen beadni. Minthogy sok községben nincs aki a román nyelven érkező végzést lefordítsa és így annak tartalmáról a szövetkezet tudomást szerezzon, helyesnek tartanók, hogy ha óvatosságból szövetkezetek a pénzügyigazgatóságtól érkező összes végzéseket lefordítás végett hozzánk beküldjenek.

A központ közleményei.

A szövetkezeti könyvvezetés ismertetése című cikkünket térszűke miatt jelen számunkban nem folytathatjuk. Így a pénztárnapló ismertetését a következő számunkban fogjuk hozni.

A törvényszéki végzések meghirdetése amint azt már egyik megelőző lapszámunkban megírtuk a szövetkezeteknek tételt köteleességévé. Miután annak elmulasztása komoly következményeket vonhat maga után, felhívjuk az ügyvezetők figyelmét, hogy a törvényszékeknek valamennyi végzését ezentúl központunknak a kézhez vétel után azonnal küldjék be, mert azokat úgy a meghirdetés, mint egyéb tekintetben is felülvizsgálni kívánjuk. A meghirdetések, amint az előfordult esetekből látjuk 60—100 leig terjedhető költséggel fogják terhelni a szövetkezeteket, hasonlóképp a szövetkezetek igazgatóságának változásáról szóló hirdetmények is. Költség kimelés céljából tanácsoljuk tehát szövetkezeteknek, hogy csak nagyon indokolt esetekben változtassák az igazgatósági tagokat és valamennyi megválasztott igazgató tartsa szigorú alapszabályszerű és erkölcsi köteletségének a szövetkezet ügyei iránt állandóan érdeklődni, a szövetkezet fejlesztését minden tehetségével előmozdítani, hogy ez által a tagok bizalommal lehessenek vezetőik iránt és új vezetők megválasztásának szükségét ne érezhessék.

Gyászhir. Szomoruan értesítjük szövetkezeteket, hogy *Krizner Lajos* a zseléki Hangya szövetkezetnek alakulása óta kilenc éven át volt hűséges boltkezelője augusztus 29-én elhunyt. Derék, becsületes munkásságával példát szolgáltatott a szövetkezeti boltkezelők számára. Emlékezetét szeretettel őrizzük meg.

Aruosztályunk közli szövetkezetekkel, hogy legújában az alábbi vasárnap érkeztek raktárunkba. Egyben felkérjük az ügyvezetőket, hogy a szövetkezet szükségletét ezen cikkekből is rendeljék meg, melyeket a legolcsóbb napi áron számítunk. Vasárnap: Váltó-ekekések, istálló lapátok, földhányó lapátok, fejszék, ásók, patkószegek.

HIRDETÉSEK.

Nyarádszereda és vidéke „Hangya” fogyasztó és értékesítő szövetkezet 1921. évi szeptember hó 25-én délután 3 órakor az áll. iskolában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24.ik paragrafusában értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, egy közgyűlés szeptember hó 30-án tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. évi december 31-én a tagok száma 340, üzletrészeinek száma pedig 1369 volt. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Nyarádszereda, 1920. aug. hó 23-án.

Az igazgatóság.

Kisborosnyó és vidéke fogyasztó és értékesítő szövetkezet 1921. évi szeptember hó 25-én d. u. 3 órakor az állami iskolában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-a értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, egy közgyűlés szeptember hó 30-án tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. — Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 235, üzletrészeinek száma pedig 510 volt; az év folyamán belépett régi tag 3 üzletrésszel; kilépett 2 tag 3 üzletrésszel. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Kisborosnyó, 1921. augusztus hó 17. én.

Az igazgatóság.

A mellékletet szerkesztő:

DR. HARMATH JÁNOS.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED.

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

az E. O. E. titkára.

Megjelenik minden vasárnap.